

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Helyben:	Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona	Egész évre 5 K
Fél évre . . . 2 "	Fél évre . . . 2 "
Negyed évre . . . 1 "	Negyed évre 1 "
Egyes szá	ára 12 fillér.

II. évfolyam

HIRDETÉSEKET

intányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

pró hirdetések egyzeri közlése 10 szóig 30 fillér. — Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közölhetnek.

Szerkesztőség:

== Pandató-utca 680. szám. ==

Kiadóhivatal:

== "Pannonia" könyvkereskedés

Baross-utca 74. szám.

== Kéziratokat nem adunk vissza. ==

1905. november hó 5.

45-ik szám.

Kísérletezések.

Nagy és erős megpróbáltatásoknak néz elé a magyar társadalom; a fejlődés és haladás vágya tölti be az emberek lelkét, az idegek megfeszülnek, s mint a tenger mélyének háborgása úgy csap fel a kedélyek hullámzása, hogy megtisztuljon attól az átkos szellemtől, a mely hosszú időn át egészen megrontotta köz és társadalmi életünket s a mely még mindig kísérleteket tesz arra, hogy a maga uralmát fenntartsa és az apró stréberek, üres szájhősök tenyészetét tovább folytassa.

A szellemi és testi erő hosszas és állandó küzdelme azonban mind jobban öntudatra ébreszti az embereket, mind erősebben meggyökeredzik az emberekben az a tudat, hogy a nemzeti ideálok, a megoldásra váró nagy és a feláthatlan jövőre kiható társadalmi feladatok megvalósítása elől senkinek kitérni nem szabad s a közélet munkáinak tevékenységére nagy szükség van. A társadalmi élet fejlődése, a nép jólétének megteremtése, boldogulása s a közélet tiszta munkálása, a magyar nemzeti eszme diadalra

juttatása megköveteli: hogy sorompóba álljon mindenki s a maga erejét, tudását és képességét önzetlenül belevigye abba a munkába, a mely egy jobb kor megteremtését készíti elő.

Hiszen még most is oly jelenségek tüneteit észleljük, mintha az eszmék győzelmeért folytatott harcban az emberek nem éreznék magukat elég erőseknek, mintha a személyi érdekek nyomulnának előtérbe s a társadalom legéletbevágóbb kérdéseinél az elavult rendszer kerekednék felül. Nem minden aggodalom nélkül látjuk, hogy a haladás czégére alatt a közszabadságok lassu elsorvasztása igen veszedelmes módon folyik.

Apró torzsalkodások, kicsinyes, alacsony szinten álló személyes csatározások, émélygős vitatkozások s közönséges piaczi kufakodások kötik le a figyelmet; a helyett, hogy a magyar társadalom elvi kérdései, közgazdasági viszonyainak javítása, ipari, kereskedelmi felvirágoztatása foglalkoztatnák.

Csupa önzés, az egyéni érdekek előtérbe tolása, személyes kérdések deldelgetése képezi a fő törekvést; az egyéni jólét biztosítása a fő cél, ha ezt eléri az emberek a köz többé nem

érendeli, nem törődnek semmivel, összedülhet a világ, felbomolhatik a társadalom, nyomor és szenvedés áraszthat el mindent, csak ők legyenek biztosítva.

Ha fel csap is néha a lelkesedés lángja az emberekben, a mint valamely személyi érdek áll elő nyomban lelohad, a legerősebb egyén is letörik, ereje az érdekek összecsapó hullámai között megtörik s keserűséggel eltelve kénytelen nézni, miként dulakodik a konzesők tábora, hogy a közélet tisztaságára való törekvést befojtsa abba a szennyes áradatba, a mely iszapjával mindent elborított.

Már-már azt hittük az utóbbi időben, hogy a vármegye és város közéletébe egészségesebb szellem veszi át az uralmat, hogy úgy a vármegye, mint a város közügyeinek munkáit szabadabb gondolkodás és a köztevékenységnek nagyobb vágya hatja át, hogy azok, a kik eddig félre vonulva, vagy az érdekszövetkezet hálójában vergődve tétlenségre voltak kárhóztatva, szintén bele viszik a maguk erejét abba a nagy munkába, a melytől tisztulást vár a közönség; azt hittük, hogy a kibontott zászló mellett hűségesen megáll mindenki, hogy a közszabadság

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

KORÁN UJJONGTAM.

Az elborult, beteg kedélyre
Ha olykor rámosolyg a tél,
Nem látja többé már megásott sirját:
Az égre néz s tavaszt remél . . .

Korán, nagyon korán ujjongtam
S csak fáj tovább a régi seb,
De most eltűnni balsorsom szeszélyét
Annál keservesebb.

Ferke Ágost.

Á t o k.

Szegény asszony! Égette az a levél a lelkét és sokszor átgondolta a két esztendő óta történeteket.

Szerették egymást. Azt hitték, úgy lesz mindig. De a leányt szülei máshoz erőszakolták. Az ifju kiállott parbajra a fiatal férjjel. Azt hitte, megöli, s akkor övé lesz az imádtott leány. Nem úgy történt, — a férj sértetlen maradt, az ifju kapott egy jelentéktelen sebet ahhoz a másikkhoz, a retteneteshöz, a

szinte elviselhetlenhez, mely marta — a szívét.

A házasság életük mindazáltal nem volt hosszú. Amint az ifju karja nem tudott, elintézte azt a végzet. Rövid együttlét után a fiatal férjet elradadta neje mellől a halál . . .

S minél jobban perzselte a lelkét az a levél annál határozottabban tükélte el, hogy nem szabad a régi viszonyt felújítani. De nem lett volna asszony, ha nem akart volna játszani a tüzzel. Addig-addig játszott, míg elégette a szívét.

Ismét elolvasta a levelet:

„Most, mikor már az az ember meghalt és nem akadályozhatja meg szerelmünket, most még rútabb játékot űz velem. Egy bizonyára érvénytelen esküre hivatkozva, melyet lázban, öntudatlanul rebesgetett a haldokló fülébe, kiszégez az országuttra, hogy kaczagjanak rajtam az emberek, hogy kigunyoljanak! Miért?! Csak azért, mert egy ördögi lelkületű szép asszony szeszélye így akarja! Legyen irgalom, ne üzzön gúnyt legszentebb érzelmeimből, hanem adja ki az utamat, hadd végezhessenek undok életemmel!”

Háboru kelt a lelkében. Meg kellett esküdnie, hogy nem fogja többé ismerni ezt

a férfit. De a mikor érzelmének minden szálával oda volt kapcsolva hozzá? Amikor éjjel-nappal folyton együtt van vele, ha azóta, — azóta — nem is látta szemével? Mit tegyen?

Az íróasztalon levélpapíros, ténka, toll.

Hogy csábitgatják. Bizsereg ujjában a vér. — Eh! Nem állhat ellent, írnia kell, hadd legyen legalább pillanatnyi nyugta felkorbácsolt, kintott lelkületének. Hogyan peregnék a sorok, mily lázas, ideges futamban szalad végig a keze a kis levélpapíroson. Így ni! Most csak gyorsan elküldi még! Ah, mi boldog érzés! Leszakadt a rablánc és szabadon lélegez fel ismét, oly sok idő után.

Megint elmúlt vagy két esztendő. Bányk Klára most már felesége Zombory Ferinek. Egyek voltak testben — lélekben, Nem zavarta semmisen a boldogságukat.

A férfi úgy szerette a feleségét, mint még akkor, régen, — ha lehetne, még jobban. Az asszony meg igaz szívével, érzésének egész melegével ragaszkodott hozzá. Fogadalmát elfelejtette, csak férjének és alig nyolcz hónapos kis leánykájának élt.

véd-bástyáján lankadatlan kitartással örökös mindenki s azon részt ütni nem enged. De hát ezt a hitünket az utóbbi napok eseményei nagyon erősen megintgatták és a régi rendszer működésének nyomai még mindig észlelhetők. A vármegye közönsége régi hírnevéhez méltóan lépett ki a nemzeti ellentállás terére, a vármegye közönsége szinte csudálatos lelkesedéssel sorakozott a zászló alá ugyanyira, hogy azok, a kik eddig a személyi és önérdkek kultuszát olyan nagyon felvirágoztatták elnémultak és félre álltak. Hanem most ismét életjelt adtak magukról, a vármegye jóléti bizottságában, a hova beférkőztek, a nemzeti ellentállás tárgyában Kálmán Rudolf bizottsági tagnak a további kitartásra vonatkozó indítványát leszavazták. Ez mindenesetre oly kísérlet, a mely a vármegyét a régi mederbe akarja vissza terelni s az látszik belőle, hogy a vármegyében még mindig vannak oly törekvések, a melyek a közhangulattal s a vármegye lakosságának gondolkozásával ellentétbe helyezkednek.

A kapaszkodó és törtető alakok felkinálkozása még mindég bőségben van a társadalomban s a közéletben akik minden elkövetnek, hogy a nemzeti érzés megtestesülése elé nehézségeket gördítsenek s a maguk érdekeit tolják előre. Mit törődnek ők a társadalom jólétével és boldogulásával, mit törődnek annak megnyilatkozó akaratával.

No de azért minden remény még sem veszett el arra nézve, hogy a vármegye közönsége továbbra is megmarad azon elhatározása mellett, a melyet igaz lelkesedéssel és hazafias érzéssel hozott meg. A törvényhatósági bizottság tagjai bizonyára nem engedik magukat senmiféle személyi érdekek vontató köteléhez fűzni, hanem komolyan veszik feladatukat s a várme-

gye közéletének irányát ők szabják meg s nem engedik magukat megtéveszteni.

A közélet minden tagjának, a polgárságnak ki kell venni a részét a közügyek intézéséből, bele kell vinni a maga akaratát a társadalom és közélet minden mozzanatába, annál nagyobb szükség van erre, mert azokkal a kísérletekkel szemben, a melyekkel találkozunk, csakis úgy várhatjuk az egészségesebb állapotok megteremtését, a nép jólétét és boldogulását csakis úgy vivhatjuk ki, ha önzetlenül s igaz lelkesedéssel tölti be mindenki a reá váró feladatokat.

Ha mindenki megteszi kötelességét, a siker nem maradhat el.

Közéletünk.

Szívet facsaró elegikus hangon konstatálja a helybeli levitézlett klikk sajtó organuma legközelebbi számában, hogy az „abrakos tarisznya“ harmincz évig uralkodott planetája helyett új planeta vette át az uralmat s a csendes zajtalan munkásság értsd: bokros közgazdasági tevékenység alkotó energiájának kevés lett a szerepe. — Tökéletesen igaza van a közgazdasági tevékenység letört bajnokának. Csakugyan új planéta jegyébe léptünk. Csak hogy nagyon téved az új planéta elnevezése körül. A „száj és has“ planetája az volt mely eddig 30 éven át uralkodott. Most a „tett“ jegyébe léptünk. Kitűnt ez, hogy többet ne említsék a legutóbbi városi bizottsági választáson és 1905. január 26-án és ki fog tűnni, ha a magyarok nagy Istene nem hagy el bennünket, — a jövőben még fokozottabb mérvben.

Abban is igaza van a letűnt korszak füstölgő romjain kesergő Cátonak, hogy féktelen türelmetlenség dominál — hogy kedvencz kitételét használjuk, — az egész vonalon. Csak hogy ez a féktelen türelmetlen-

ség nem az „abrakos tarisznyáért“ lángol ám, hanem a legmagasztosabb legideálisabb emberi célokért, nemzeti önállóságunkért az, ezeréves alkotmányunkért, édes magyar nyelvünkért, a letűnt 30 éves abrakos korszak alatt lenyűgözött társadalmi erők érvényesüléseért. De hát az önöknek arabusul van, ilyeneket önök nem képesek felfogni, — önök képtelenek annak megértésére, hogy valaki türje a nyomort és szenvedést másért, mint a távolból rázott „abrakos tarisznyáért.“

Abban is igaza van közéletünk derék lovagjainak, hogy ez a türelmetlenség közéletünk minden ágát áthatja. Hála érte a magyarok jó Istenének! Mert csak így lehet kiirtani a 30 éven át felburjánzott gazt gyökerestül. Hatoljon is be e türelmetlenség közéletünk minden zugába s tisztítsa meg a siratott korszak penetrans szennyétől.

A letűnt planeta nagy siratója felette járatlan lehet a történelem tudományában, mikor zokon veszi az elnök irányított szellemi terrorizmust. Pedig ha száz és egynehány évvel hátra lapoz a történelemben, megolvashatná, hogy az övékéhez hasonló Szajna-parti érdekszövetkezetnek, mikor az általuk rendszeresen kizsákmányolt nép végre öntudatra ébredt, — nemcsak *szellemi* terrorizmusban volt része. — Nem bizony!

De ne ijedjenek meg! „Aquila non caszta muscas“ A sas nem vadászik legyekre.

Mi megelégszünk azzal, ha a 30 éven át lerakodott piszokkal együtt önöket is kispörhetjük, — a közélet szentelt csarnokaiból.

A letűnt korszak nagy siratói egyuttal figyelmes szemlélők is. Lám a kis hamis már azt is észrevette, hogy ez a szellemi terrorizmus nem csak a suggerált nagy tömegre (ezek volnánk mi!), — hanem a békésebb természetű, kényelem szerető, minden kellemtelkenkedéstől ffázó, hogy úgy mondjuk — „gyengébb közéleti érzéssel bíró“ polgártársainkra sem maradt hatás nélkül. Ezek a gyengébb közéleti érzékkel bíró polgártársaink volnának természetesen azok a derék jó ma-

Bánky a hivatalos órák után sietve rohant haza, hogy gyermekével eljátszhasson. Boldog volt. Odahaza lehetett gyermekével, nejével. Olyankor úgy eljátszadottak hárman, mindha apa-anya szintén a kis Ellyke korát élnék . . .

Rügyeztek a fák, a természet megifjúdott. Ellyke kikerült a bölcsőből. Tipegettopogott, s kezdett már csacsogni. Klára asszony és férje nagy öröme.

A férj egyik karján a kis Ellykét tartotta, a másikkal gyengéden átölelte bájós felesége derekát. Majd így szólt:

— Ma két éve. Lásd, te kis feledékeny asszonyka, ugy-e nem is jutott az eszedbe, hogy ma a házasságunk évfordulója. — S mielőtt az asszony felelhetett volna, hevesen megcsókolta.

— Igazán, ma két esztendeje? No lám, drága uracskám, mégse felejtettem el, csak nem tettem még róla említést.

Kivett a szekrényből egy maga készítette, gyönyörű himzésű férfi reggeli köntöst és boldog mosoly kíséretében rávetette a férjére, a ki még boldogabban magához szorította feleségét és szerelemittassan suttagá:

— Köszönöm, édesem!

Azután kis családjától szívélyesen elbu-

csuzva elment a hivatalába. Már az utcán volt és még mindig integetett a nejeinek, a ki az ablak előtt állt és karján tartotta a kis leánykát.

Amikor már nem láthatta férjét, kissé ledől a pamlagra, Ellykét meg a földre tette. Kezébe vette az ujságot, hogy olvasson. De mégse olvashatott. Valami különös érzés zavarta boldogsága harmóniáját. Felült és tévetegeten tekintet maga körül. Egyszerre csak megakadt tekintete a falon függő képen. Első férjét ábrázolta életnagyságban. Gyönyörű festői remekmű volt, s inkább azért tartották meg, semmint kegyelemből. Hatalmas, nagy kép, a szoba tetejétől szinte a padlóig ért, kerete nehéz, öntött rézből való.

Klára asszony szemét rámeresztette a képre és szive hevesen lüktetett. Fejébe tódult a vér, s agyában megvillant egy másik kép. A halottas szoba. Az ágyban egy halállal vivódó férfi. Klára maga az ágy szélén ül, keze a férfi kezében. Szinte hallja a haladók elgyöngyülő hangját. Hallja a maga esküjét, melylyel megfogadja, hogy kerülni fogja a rivallis férfit. Azután látja-hallja, mint hanyatlak az elszenderülő a feje párnájára, mint hörög, sóhajt utolsót . . .

Az asszony kinzottan, kimerülten ros-

kad a pamlagra, a lelki fáradalom megviselte, s előbbi éber álmodozásából nyugtalan álomba merül.

Ezalatt Ellyke, mitse törődve édes anyja lelki martiromságával, vidáman cszog a szobában. Hol erre, hol arra viszi nem annyira a saját akarata, mint inkább a véletlen, melynek gyenge erejénél fogva alá kell magát vetnie. Elér a nagy kép elé is. Játszadozik a ráma aljával, gyermeki örömmel ránczizálja — a kép megmozdul hatalmas robajjal rászakad a kis leánykára,

Anyja menten felriad álmából. Elrémülve hallja a szive kincsét, egyetlen drága gyermekét nyöszörögni a reabukott kép alól.

Odarohan, de a nehéz képet nem tudja róla elvonszolni. Mikor végre mégis sikerül, már akkor a gyermek rég elköltözött ahhoz, a ki esküjét vette boldogtalan anyjának. A nehéz keret agyonzuzta a kis szerencsétlen gyermeket.

A mikor a mitsem sejtő férj hazatér a hivatalából, halottas szobába lép, hol egy őrzöngő, megzavarodott elméjű asszony, az imádott feleség fogadja, ki szüntelenül ismétli: „Ez az ő műve, ő ölte meg!“

László Andor.

gyar hazafiak — kik mint városi bizottsági tagok a múlt városi közgyűlésen szívesek voltak leszavazni a tanácsnak hazafiatlan javaslatát.

Lam-lám, hát ezeknek a derék, minden igaz magyar hálájára érdemes hazafiaknak oly formán szeretnénk beadni a maszlagot, hogy akkor, mikor becsületes jó magyar hazafias érzületüktől állhatva a tanácsnak az önkéntesen fizetett adók elfogadása s az önként jelentkező ujjoncok felavatása iránt előterjesztett s az 1504. évi I. tcikk szerint becsületenítő javaslatát visszautasították, — suggerált tömeg szellemi terrorizmusa alatt állottak,

De reményilem — írja továbbá a sorok között a nagy sirató — ma, mikor a társadalomnak egész emberekre van szüksége, — ti a legutóbbi városi közgyűlésen a tanács javaslata ellen szavazó gyengék közéleti érzékkel bíró polgártársaink nem fogjátok tűrni, hogy a suggerált tömeg szellemi terrorizmust gyakoroljon ellenetek, nem fogjátok tűrni hogy a lelketek belsejében elzárt meggyőződéseitek, mint vékával letakart gyertya hamvadjon el önmagába a nélkül, hogy világító sugaraival a köznek használna, hanem magasra emeltek meggyőződéseitek lobogó fátylóját és a jövőben úgy fogtok szavazni, — a mint a klikk parancsolja!

Mondhatom gyalázatos és a letűnt rendszer taktikájában nem utolsó fogás a becsületes, igaz, jó magyar szívre hallgató hazafiak lelkébe azt suggerálni, hogy akkor, mikor a klikknek ezernyi szövevényel font hálójából kimenekülve igaz meggyőződésüket követik, a tömeg terrorizmusának engedtek.

De azon jó hazafiak, kik a városházán bennünket s nem a régi korhadt rendszert képviselik, — ne üljenek fel ezen gyalázatos taktikának, hanem gróf Apponyi szavaival élve, — emelkedjenek a helyzet magaslatára, — s főleg a mai válságos időkben kizárólag becsületes jó magyar szívök sugallatát kövessék; legyenek az izzásig türelmetlenek azokkal szemben, a kik még ma sincsenek a nemzettel s kiáltásuk oda nekik:

„Ha nem vagy velünk, elgázolunk.“

Hungarian.

A faiparosok szövetkezete.

Nagyon hasonlítanak a panamáizaihoz azok a műveletek, a melyek a komáromi faiparosok hitel és termelő szövetkezete által felállított asztalos gyár igazgatása körül követett eljárásról kiderültek. Mint a szu, úgy örölte az igazgatás az újvárosi asztalos gyárt. A szövetkezet részvényesei azon vették észre magukat, hogy tetemes veszteséggel, részvényeik több, mint egy ötödének felemésztésével dolgozik a gyár és közeledik a tönkre jutáshoz és csődhöz. De nemcsak maga a gyár haladt a tönkre jutás útján, hanem a komáromi asztalos ipar megrontásán is erősen munkálkodott. A külföldi silány készítményekkel megrakott butorkereskedéssel amúgy is erős küzdelmet vívó asztalos iparral szemben oly nagy veszteségekkel dolgozott, hogy e miatt asztalosaink a versenyt vele fel nem vehetik s így megélhetésük iránt is alapos aggodalommal teltek el.

Az asztalos gyár az országos központi hitelszövetkezet és az állam támogatása mellett, a mennyiben segéllyel és ingyen gépek-

kel látatott el, a komáromi faiparosok érdekeit lett volna hivatalba előmozdítani s az lett volna a célja, hogy az asztalosok munkáját megkönnyítse, e helyett azonban arra törekedett, hogy megélhetésüket megnehezítse, velük versenyt folytasson és a gyárt olyan helyzetbe sodorja, hogy az önmagától hulljon az igazgató karjaiba.

Csunya, nagyon csunya dolgok derültek ki az asztalos gyár vezetéséről, már a tavasszal sok huza vona után megtartott közgyűlésén kiderült, hogy a gyár a múlt évben 7184 korona veszteséggel dolgozott, de azért a felmentvényt kicsikarták, a közgyűlés határozatát azonban többen a részvényesek közül a kereskedelmi bírósághoz megfellebbezték, a minnek következtében kiderült az is, hogy a szabálytalanságok egymást követték. Boldoghy Gyula feljelentésére pedig az országos központi hitelszövetkezet vizsgálatot rendelt el, a mikor még csunyább dolgoknak jöttek nyomára.

A komáromi faiparosok szövetkezete, miután a tavasszal megtartott közgyűlés határozatai megsemmisítették, vasárnap délelőtt új közgyűlést tartott a melyen dr. Horváth János az országos központi hitelszövetkezet titkára is megjelent és a mely a szövetkezet igazgatására igen furcsa fényt derített.

Milch Naftali a gyár igazgatója a gyárt egyszerűen a saját céljaira kihasználta, e mellett veszteségekkel járó vállalatokba bocsátkozott, a mi ellen az igazgatói mindenhatósággal szemben a gyár vezérősége teljesen tehetetlennek bizonyult. Dr. Horváth János nyíltan kifejezést adott annak, hogy Milch Naftali szövetkezeti igazgató a gyárral szemben roszhiszeműleg járt el, azt kihasználta a maga céljaira és arra törekedett, hogy a gyárt a maga körmei közé kaparíthassa s ahoz olcsó áron hozzájuthasson.

A közgyűlésről különben a következőkben számolunk be:

Nagyon lassan gyűltek egybe a részvényesek végre is a közgyűlés megtartható lett. A közgyűlést megelőzőleg az igazgatóság tartott ülést, a melyen a múlt év üzleteredményéről szóló jelentést és zárszámadást tárgyalta s a mérleget állapította meg.

A közgyűlést Kiss János helyettes elnök nyitotta meg s üdvözölve a megjelenteket, a határozat képességet konstatálta.

Dr. Horváth János a központi hitelszövetkezet titkára és képviselője ismertette ezután a helyzetet s előadta, hogy Milch Naftalit igazgatói állásától felmentette illetve a megbízatást tőle megvonta, mert ő benne találta a szövetkezet rosz helyzetét. Milch N. ugyanis ez év július 7-én a központhoz tett jelentésében a szövetkezet felszámolását kérte, mivel a felügyelőség nem felel meg feladatának, holott e tekintetben mint igazgatót első sorban őt terhelte a mulasztás; október 22-én ugyancsak ő panaszolt hogy nagy foku gondatlanságot és szabálytalanságot tapasztal. Előadta továbbá Horváth János dr. hogy az országos központi hitelszövetkezet részéről megtartott vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy *Milch N. igazgató a gyárnak 5109 koronával tartozik s hogy a gépeket a maga munkái részére lefogja, az árt azonban teljes tetszése szerint szabta meg, úgy hogy a munka darabjért 2 1/2 fillért fizetett, a gép üzeme pedig minden darab munkánál 10 fillérbe került. Az igazgatónak tudnia kel-*

lett, hogy mibe kerül a munka, így tehát rosz hiszeműleg járt el. Hangsúlyozta egyébként, hogy miután a szövetkezet terhei a részvények értékének felét nem érték el a felszámolásra nincs ok sem a csődkéresre.

Felolvastatott ezután a múlt év üzleteredményéről szóló jelentés, valamint a zárszámadás és mérleg. Az igazgatóság a számadást az üzleti szabályoknak megfelelőnek találta s az összeállított kimutatást helyesnek ítélte, ennek alapján azt elfogadásra ajánlotta a felmentvény megadását ellenben nem javasolta.

Follinusz Árpád városi főszámvevő, mint a város képviselője azt indítványozta, hogy a felelősséget a közgyűlés ne az egész igazgatóságra, hanem annak elnökére, Milch Naftalira mondja ki.

Boldoghy Gyula szólott ezután s ismertette a helyzetet, hozzájárul Follinusz Árpád indítványához, mert az igazgató működésében látja ő is az állapotok rosszaságát. A gyár rosz vállalkozásokba ment bele s olyan bevásárlásokat tett a mik veszteséggel jártak, kéri, hogy a közgyűlés a felelősséget az igazgatóra mondja ki s a behajtást rendelje el.

A közgyűlés ehez képest a múlt évi jelentést elfogadta, a számadásokat és mérleget jóváhagyta s a felelősséget egyhangulag az igazgatóra kimondta.

A tárgysorozatnak a tiszta jövedelemről való rendelkezést magában foglaló pontja, miután tisztajövedelem nem volt, elesett.

Áttért ezután a közgyűlés a választásokra. Az igazgatóságba megüresedett helyekre megválasztották: Boldoghy Gyula, Szabó Isrván és Petőcz János. Igazgatóvá Boldoghy Gyulát nevezte ki a központi képviselője.

A felügyelő bizottságba Ipovicz József, Dosztály József, Tóth Jenő és Dióssy Géza választották meg.

A közgyűlés ezzel véget ért.

Megemlítjük még, hogy az igazgatóság délután ülést tartott, a melyen a gyár működésére nézve tanácskozott.

H i r e k.

A vármegye életéből.

Komárom vármegye törvényhatósági bizottsága 1905. július 27-én *egyhangulag* hozott határozatában kimondta, hogy:

„az adóknak behajtását és az ujjoncok kiállítását az 1886. évi XXI. t.-cz. 20. §-a alapján megtagadja, de sőt a vármegye összes közegeit, valamint a hatósága alatt álló községek előjáróságait eltölti attól is, hogy önkéntesen jelentkező adófizetők adóját átvegyék és hogy a tényleges hadiszolgálatra önként jelentkező hadkötelesek besorozásánál bármily módon közreműködjenek.“

Kimondta azt is, hogy:

„teljes bizalommal viseltetik a törvényhatósági bizottság úgy a vármegye tisztikara, mint a községi előjáróságok hazafias magatartása iránt s meg van győződve arról, hogy mindnyájan *teljes erővel* közre fognak működni, hogy a törvényhatóságoknak az alkotmány védelmében folytatott hazafias küzdelme *hatékonyan válják* és a vármegye régi jó hírneve csorbát ne szenvedjen.“

Sajnálattal és hazafias fájdalommal kell tudatnunk olvasóinkkal, hogy mindebből semmi se lett.

A megye alispánja ugyanis a belügyi ügyvivő másodszori megsemmisítő határozata után *drendelte* az önkéntes adók elfogadását

és az önkéntes ujonczok kiállítását s az alispán ezen eljárását a vármegyei „jóléti“ bizottság tudomásul vette.

Megfelekedett az alispán arról, hogy ő a törvényhatóság tisztviselője, ki annak határozatát végrehajtani köteles; megfelekedett arról is, hogy az 1886. 21. t.-cz. 68. §-ának c. pontja értelmében „rendkívüli közgyűlést nyolcz napra azonnal összehívott“ volna.

A jóléti bizottság — mely nagyobb részben a régi rendszer híveiből lett fursán összeállítva — az alispánnal együtt elfeledkezett arról, hogy:

1., az 1886. 21. t.-cz. 19. és 68. §§-aiban biztosított végrehajtási és megsemmisítési jog csak az alkotmányos és törvényes kormányt illeti, tehát a jelenlegit nem.

2., az 1886. 21. t.-cz. 20. §-a a végrehajtás kötelezettsége alul *kivessi* az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására, vagy meg nem ajánlott ujonczok tényleges kiállítására vonatkozó kormányrendeleteket.

Már pedig az önkéntes adó elfogadása is, *tényleges behajtás*, meg az önkéntes ujoncz kiállítása is: *tényleges kiállítás*. Arról nem is beszélünk, hogy a törvény rendelkezései és félreismerhetlen célzata *tiltják* a törvény *kijátszását* holmi „*önkéntességekkel*“ és hogy a törvény, midőn csak az *előmunkálatokat* engedi meg, akkor az önkéntes adó elvételét és önkéntes ujoncz kiállítását megtiltja, mint a mi mind nem az előmunkálat, hanem már a behajtás és kiállítás körébe tartozik;

3. végül megfelekedett az 1867. X. t.-czikről, mely szerint az országgyűlés megállapítása és megajánlása nélkül: „*adót kivetni és behajtani nem lehet.*“

Ez a törvény, még ha ellenkeznek is vele az 1886. XXI. t.-cz. feltétlenül irányadó, mert az állam alkományának alapvető általános törvénye, a melyet az állam egyik szerve, intézményére vonatkozó specialis törvény hatályon kívül nem helyezhet.

De hát — mint láttuk — nem is ellenkezik a két törvény egymással, hanem egymást *kiegészíti*.

A törvény szerint tehát „*adót kivetni nem lehet.*“

A kinem vetett adó pedig; *nincs*. Az adó csak a kivetéssel születik meg.

A ki tehát most önkéntesen akar adót fizetni, az nem adót fizet, mert adó nincs, nem létezik, hanem a törvénytelen kormányznak, az abszolutizmusnak fizet *pénzbeli segélyt*, hogy csak éljen és viruljon egészségben tovább.

Az a törvényhatóság pedig, a mely ily pénzt elfogad és elvenni enged, a törvénytelen kormányt és az abszolutizmust segíti élni s hogy élhessen pénzt és ujonczot ad neki. De ez nem „az alkotmány védelme.“ Ez nem a „teljes erővel“ való közreműködés arra, hogy a „hazafias küzdelem“ „*hatékonyjává*“ váljjék, hanem mindannak *ellenkezője*.

Most már a törvényhatósági bizottság kötelessége az alispánt figyelmeztetni kötelességére és kimondani, hogy a július 27-iki határozat törvényes volt, azt tehát megsemmisíteni nem engedi, hanem fentartja és végrehajtja.

Ha nem ezt teszi, a saját *egyhangu* határozata felett tör pácztát, vele önmaga felett is, a mi bizony a vármegye tekintélye és komolysága rovására menne, de nagyon. A hazafiságról és alkotmány védelemről nem is beszélve.

— **Kitüntetés.** A király *Kalicza* Géza komáromi kir. törvényszéki iroda igazgatónak nyugdíjazása alkalmából elrendelte, hogy neki sok évi hű és buzgó szolgálataért a legfelső elismerés kifejezése tudtul adassék.

— **Nyugalmas és kitüntetés.** *Schubert* Józsefet, a 6-ik vartüzér ezred ezredesét saját kérelmére nyugdíjazták s ez alkalommal a király neki a III. oszt. vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

— **Uj ezredparancsnok.** A király a nyugdíjazott *Schubert* József helyébe *Macalik* Józsefet az 1. számú tüzezrednél szám felett vezetett alezredes, a hadiskola tanárát nevezte ki a 6. számú vartüzezred parancsnokává.

— **A reformatió ünnepe.** A komáromi ev. ref. ifjusági egyesület október 31-én kedden este a kollegium épület nagytermében igen szép látogatottság mellett tartotta meg a reformatió ünnepét. Az egyház hívei zsufolással megtöltötték a termet. Az ünnepélyt a közönség éneklése nyitotta meg, azután *Antal* Gábor püspök mondott szép alkalmi imát. *Vargha* Sándor hitoktató s lelkész tartotta meg ezután nagyszabásu, hazafias és vallásos gyönyörű emlékbeszédét, a mellyel teljesen lekötötte a közönség figyelmét, az emlékbeszéd általában mindenkire nagy benyomást gyakorolt s rendkívüli hatással volt. Nagy Kornél püspöki titkár *Zwingli* Ulrik életéről és működéséről tartott igen érdekes felolvasást. *Farkas* Béla és *Tárnok* János egyetemi tagok szavaltak még, s az egyházi első énekkar adott elő karéneket. Az ünnepélyt végül a közönség éneke zárta be.

— **Helyettes elnök.** A győri kir. ítélő tábla *Hegymeghy* László kir. törvényszéki bírót az elnöki állás betöltéséig a kir. törvényszék igeiglenes vezetésével megbizta.

— **Katonai előléptetések.** A király *Steininger* Károly báró altábornagyot, az V. hadtest parancsnokát tábornaggyá, és *Schneider* Antal ezredes, a komáromi 66. sz. gyalogdandár parancsnokát vezérőrnaggyá nevezte ki.

— **Felolvasó estély.** Sikertült felolvasó estélyt tartott vasárnap, október hó 29-én a Komáromi Iparos Ifjusági Önképző Egyesülete nádor-utczai helyiségében, melyet ez alkalommal szép számú közönség keresett fel. A műsor első pontját *Szendrei* Imre tartalmas felolvasása töltötte ki, a ki az iparművészetnek a kisiparhoz való viszonyáról mondott el igen helyes és megszívlelendő dolgokat. A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után *Tuba* Károly ült az asztalhoz s tréfás rigmúsokat olvasott fel humoros költeményeiből, melyeknek zamatos magyarsága és ügyes ötletei kellemes perczeket szereztek a hallgatóságának. A felolvasót zajosan megtapsolták, hasonlóképen a két szavalót is. kik közül *Widinszky* Géza *Ábrányi* Emilnek „Van a szegénynek is hazája“ című remek költeményét szavaltta el nagy hatással, *Salát* Béla pedig ugyanannak a szerzőnek „Keresem az Istent“ című költeményét adta elő megérdemelt elismerés mellett.

— **Gyászhir.** Özv. *Penthe* Boldizsárné szül. *Szoldics* Alojzia mult hó 27-én életének 58. évében meghalt. A megboldogult özvegye volt néhai *Penthe* Boldizsár orvosnak, akit alig egy évi özvegység után követett a sirba. Temetése folyó hó 29-én, vasárnap délután ment végre nagy részvét mellett.

— **Kinevezés a honvédségnél.** A pozsonyi 13-ik honvéd gyalogezred *Tatán* állomásozó zászlóaljánál *Szabó* Endre tisztihelyettes hadnagygyá nevezte ki a király. Az előléptetés a tatabonyi honvédség körében általában nagy örömet okozott s a szeretetnek örvendő új hadnagyot szivesen üdvözölték minden oldalról.

— **Áthelezés.** A király *Lütendorf* Kázmér ezredes, a 12. számú gyalogezred parancsnokát a cs. kir. Landwehr állományába helyezte át és a 25. számú Landwehr gyalogezred parancsnokává nevezte ki.

— **A Múzeum gyarapodása.** Az elmúlt héten a következő adományok érkeztek a múzeum igazgatóságához: néhai özv. *Milkovich* Zsigmondné urasszony hagyatékából egy halálfejes arany függő (a *Ghyczy* család ékszerei közül) egy elefantsont ládika és egy bronz tű; özv. *Foghty* Dénesné urasszony ajánléka egy 1690-ből való magyaros motívumokkal díszített cserép tál selyem tokban, főt. *Gidró* Bonifác benczés tanár urtól 12 darab ujkori és 2 darab római pénzt; a ne-

messzívü adományokért ez uton nyilvánítja hálás köszönetét *Baranyay* Géza, a múzeum igazgatója.

— **Anyakönyvi kinevezések.** Az ügyvezető belügyminiszter megyénkben a szimői anyakönyvi kerületbe *Kiss* Sándor segédjegyzőt, a csuziba pedig *Mihács* István jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

— **Tiszti orvosi vizsga.** *Dr. Rauscher* Zsigmond helybeli gyakorló orvos a tiszti orvosi vizsgát a budapesti vizsgáló bizottság előtt a napokban kitűnő sikerrel letette.

— **A jóléti bizottság ülése.** Komárom-vármegye közönsége a július 27-én megtartott közgyűlésén, mely a nemzeti ellentállás-hoz való csatlakozást egyhangulag kimondta, egy jóléti bizottságot is választott, amelynek feladatává tette, hogy az eseményeket figyelemmel kísérje s a kormány törvénytelen rendeleteivel szemben a közgyűlés összehívására iránt intézkedjék. Ez a bizottság kedden jött össze. hogy a belügyminiszternek, második megsemmisítő rendeletével szemben állást foglaljon. Az alispán ugyanis a minister rendeletére a községi előljárásság utasította, hogy az önkéntes adókat fogadják el s az önként jelentkező ujonczok állításánál működjenek közre. A bizottságon általában az a látszat volt, hogy *Sárközi* Aurél főispán érdekében mentő actiot csinál. Három indítvány is került a bizottság elé. *Kálmán* Rudolf egy újabb felirat mellett harczolt, *Feszi* Béla pedig a miniszter rendeletét törvényesnek sőt alkotmányosnak akarta elismertetni, *Antal* Gábor az alispán intézkedésének tudomásul vételét és felirat intézését javasolta, mire *Kálmán* Rudolf indítványát egyszerűen leszavazták s *Antal* Gáborét fogadták el. Az alispán közben a közgyűlés összehívását is vissza szivta. A dologgal különben más helyen foglalkozunk.

— **Nem lesz ipartestületi pénztár.** A komáromi ipartestület, mint annak idején megirtuk elhatározta, hogy saját kebelében betegsegélyző pénztárt alakít, a pénztár szabályait is megalkotta és felküldte a ministeriumhoz, a minister azonban a jóváhagyást megtagadta, abból az indokból, hogy egy újabb pénztár veszélyeztetné a kerületi betegsegélyző pénztár fenállását.

— **Római lelet.** Tokodon földmunka közben egy római sírkő részletet és egy kőből faragott fejet találtak. Az értékes két régiséget *Dózs* Árpád tokodi gyógyszerész szerezte meg.

— **Honvédek esküje.** A tatabonyi honvéd zászlóaljhoz behívott póttartalékosok november 1-én tették le a szokásos esküt. Ez alkalommal *Tiry* Géza alezredes igen szép beszédet intézett a legénységhez.

— **A győri gépgyár kibővítése.** A Magyar waggon és gépgyár r. t. Győrben ismét bővíti gyártelepét. Most a városrétben levő területen épített műhelyeket, amelyekben hidvasszerkezeteket fognak gyártani.

— **Össeégett asszony.** Mult hó 28-án d. e. P.-Monostoron özv. *Juhász* Ferenczné vinczellérné levest akart főzni, főzés közben a tűztől a ruhája meggyulladt és a szerencsétlen asszony súlyos égési sebeket szenvedett. Sebeibe még aznap meghalt a közkházban.

— **Furfangos csaló.** *Taddi* József ászári 1 kos m. hó 21-én *Tatán* özv. *Kellner* Lajosné gabonakereskedőnek 4 m/m. búzát adott el s az eladás alkalmával a vételár felvételéhez egy kitöltött s egy kitöltetlen bárczát kapott. Menetközben gondolt egyet s a kitöltetlen bárczát 60 koronával kitöltve az utalványozó *Rechberger* aláírással meghamisította s ezen hamis bárczával 60 koronát vett fel. A pénznek azonban nem sokáig vehette hasznát, mert a csendőrség elfogta és beszállította a helybeli ügyészhez.

— **Kifogott holttest.** Aranyos község határában az elmúlt héten egy ismeretlen női hullát fogtak ki. *Sifon* ingében *B. E.* monogram látható. Orvosi vélemény szerint a bűntény ki van zárva.

— **Elfogott ékszertolvaj.** Közöltük már előző számainkban, hogy rendőrségünk letartóztatta Gyagovszky ékszertolvajt, akinek holmija között nagymennyiségű ékszer találtak. Rendőrségünk kutatására kiderült, hogy a letartóztatott a nála talált értéktárgyakat Prágában lopta el egy Breuer nevű ékszernagykereskedőtől. A múlt hónap elején történt ugyanis, hogy a „Schwarzes Ross“ nevű prágai szállóban kirabolták a bécsi Breuer-féle ékszernagykereskedő cég tulajdonosát. Breuer, amikor a szállóba érkezett, 50.000 korona értékű ékszer tartalmazó kizárólagos elhelyezte szobájában, melyet aztán biztonsági zárral is ellátott. Másnap a Strömer-féle kávéházba ment, ahol megismerkedett egy magát Kenán Viktor krakói ékszertulajdonosnak nevező fiatal emberrel. Ez Breuernek minden lépését megfigyelte, kipuhította lakását s kedvező alkalommal szobáját feltörve az ékszerekkel telt táskákkal megszökött. A prágai rendőrség azonnal iztézkedett a tettes elfogását illetően, de a tolvajnak nyoma veszett. A szálló tulajdonosa és személyzete előtt oly rejtelmes volt az eset, hogy utóbb már magát Breuert gyanúsították, főleg azért is, mert megtudták, hogy ékszerei biztosítva voltak betörés ellen. Breuert e gyanúsítás kínosan érintette s prágai és bécsi magánvédőkkel is kerestette a tettest, hogy legalább magát igazolja. Most, hogy rendőrségünk elfogta a jó madarat s a vasúti portánál levő kizárólagos megtalálta a nagymennyiségű ékszert, csak most derült ki, hogy ki a prágai betörő voltaképpen, akinek holmija között egyébként legfinomabb angol betörő szerszámokat is találtak.

— **Bányászok verekedése.** Már régóta nem érkezett verekedés híre Tatabányáról, azonban a napokban ismét akadnak egyének, akik cselekedetekkel ártnak e virágzó bányatelep közbiztonsága jó hírnevének. Legutóbb *Funovics* Ferenc és *Lipp* Ferenc bányászok intézték el differenciákat bicska segítségével. A küzdelem *Lipp* Ferenc súlyos megsérülésével végződött. Tóvárosról is bányászok verekedésének híreit halljuk. Itt *Linzel* Ferenc és *Kovács* József ittas bányászok kaptak össze és *Linzel* úgy megszurta társát, hogy körülbelül 20 napig gyógyuló testi sértést ejtett rajta. Az ügyel a bíróság is foglalkozni.

— **Erőszakos vendég.** Németh György foglalkozás nélküli loápoló Földes János tatai lakosnál éjjeli szállást kért, de Földesnek nem tetszett a gyanus külsejű alak és így megtagadta kérését. Németh erre neki esett Földesnek és fojtogatni kezdte. A csendőrség vette pártfogásba.

— **Tolvaj cipészesség.** Kálmán József héreghi illetőségű budapesti cipészesség csunyán visszaélt gazdájának bizalmával. Gazdája távollétét felhasználva, feltörte annak bezárt ládáját és abból 420 készpénzt, egy zseborát több más értéktárgyat ellopott. A lopott pénzen csakhamar tuladott: részben elmulatta, részben pedig elvásárolta és mint aki legjobban végezte dolgát, hazament a szülőfalujába. Azonban az igazságszolgáltatás kezét itt sem sikerült elkerülnie, mert a budapesti államrendőrség megkeresésére a csendőrség letartóztatta s átszállította a budapesti kir. ügyészséghez.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** A belföldi cukorfinomítók kettőzött erővel dolgoznak. A süvegcsukor ára ma métermázsánként 67 koronára rug és ha az áresés s külföldi piabzokon olyan mérvű marad, mint a milyen most, akkor a mai olcsó árak dacára még további árcsökkenés várható. A fővárosi nagykereskedők óriási kötelezettségeket kötnek.

— **Gyilkosság.** Bagi Mihály múlt hó 22-én együtt szórakozott az alsó-gallai egyik vendéglőben Grabarics Gyula bányásztársával. Mulatozás közben valamin össze veszték, mire Bagi ott hagyta a vendéglőt, de nem ment haza, hanem az utcán reá lesett Grabaricsra s rövid szóváltás után zsebkésével úgy sziven szúrta, hogy nyomban meghalt. Grabarics

nős ember volt, még csak 33 éves és három kis gyermek atyja. A gyilkost a csendőrség elfogta s tatai járásbírósa, innét pedig a komáromi ügyészség fogházba kísérte. Áldozatát múlt hó 23-án boncolták fel.

— **Végzetes szerencselenség.** Múlt hó 27-én reggel Zsitvaton Bőszörményi József kavicsbányájában Sándor Ferenc nap. számos lábaira rá ment egy kavicsral telt ipervasuti kocsis s mind a két lábát eltörte. Beszállították a helybeli kórházba.

— **A választás előtt!** Itt az igazi csattan választani! Nem politikailag, nem a választási bárczát, hanem a szerencsét. Szerencse kell nekünk: szerencsét keressünk valamennyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszélyes út a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencseistenője állandóan pazarolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVII. sorsjátékban is ott nyertek meg kettőt az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379. sz. 200.000 koronát, egy negyedre 3596. sz. 80.000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400.000 koronát és több 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 koronás stb. stb. nyereményeket. — Mindenki megvan a szerencsés órája, nem sokat tudják kihátrálni, de ezek dusan jutni martatnak. — Sorsjegyek a közel XVII. sorsjátékra egy egész 12.—, fél 6.—, negyed 3.—, nyolczad 1 1/2 korona. Ne habozzon egy perczig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

— **Az orvosi tudomány támogatására** és segítségére most őszszel, a zord idő beálltával szorulnak leginkább mindazok szegény betegek, akik a tavasz és nyár folyamán hiába kerestek segítséget bajuk ellen. Fásult lemondással várják a jövőt, pedig nem jogos a kétségbeesésük. Mert ha az orvosi tudomány egyik gyógyirányát nem nyújtott nekik segítséget, ezt elérhetik a másik gyógymóddal. Az orvosi tudományban két irány küzd egymással, a Wirchow-féle elfogás és az évezredek óta uralkodó és feledésbe került Humoralpathológia. Ezen utóbbi iránynak uttörője és lelkes előharcosa Dr. Kovács J. fővárosi orvos, aki megalapítója a vérgyógyítási (Humorathia) gyógyászatnak. Valóban remek gyógyeredményeket ér el gyógymódjával asztma, köszvény, gévelőőr, súlyos gyomor-, szív-, ideg-, és bőrbajoknál. Ezen gyógymód biztos védelmet nyújt szélhűdés, elmezavar kitörése ellen. Vidékünkön már számtalan beteg Dr. Kovácsnak köszöni gyógyulását a miért is mi mit dazoknak, akik a felsorolt bajok egyikében szenvednek, ajánljuk, hogy teljes bizalommal forduljanak Dr. Kovács orvos urhoz, a közel e célra berendezett intézet van Budapest V., Váci-körút 18. sz. alatt.

— **A XVII. m. kir. Osztálysorsjáték hivatalos játékterve,** mely szerint annak első huzása már november 23. és 24-én lesz, megjelent. Ezen nagyszabású osztálysorsjáték tervezete minden tekintetben a régi maradt, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. Magyarországon alig van helység hol Fortuna istenasszony ezen sorsjáték résztvevőinek kegyéből, főnyeremény alakjában ne juttatott volna. A m. kir. szab. osztálysorsjáték, fennállása óta már sok ezer ember jutott vagyonhoz és jóléthez, mert a lefolyt 16 sorsjátékon át tényleg körülbelül 230 millió korona fizettetett ki kisebb-nagyobb nyereményekért. Azáltal, hogy a sorsjáték 6 osztályra van beosztva és az egyes osztályok betétei körülbelül hónaponta fizethetők és hogy a sorsjegyek nemcsak egész, hanem 1/2, 1/4 és 1/8 részben is kaphatók, lehetővé teszik mindenkinek, még szegény viszonyok mellett is a játékban való részvételt.

— **A „Komáromi Valórisvédő Leányegyesület,** eme igazán szép és nemes társadalmi intézmény, mely művelési céljával a gyermekevelés ismertetését és a szegény

gyermekek védelmét tűzte ki, folyó hó 12-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja alakuló közgyűlést a polgári leányiskola díszterében. Az előkészítő bizottság már erőiesen dolgozik a terv kidolgozásán s megindította a tagok gyűjtését. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy a fenti egyesületet magasztos működésében lelkesen támogassák és alakuló közgyűlésén — hol céljait részletesen megismerhetik — minél nagyobb számmal megjelenjen sziveskedjenek.

— **Mint minden évben,** úgy az idén is nagyértékű ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a Pesti Napló. Ez a kitérően szerkesztett, élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bámulatot és elragadtatást keltett ajándék-albumaival előfizetői körében s ezek évről-évre sok ezer új előfizetőt hódítottak elapnak, mert azok úgy a tartalom becsére, mint a kiállítás pompájára nézve felülmúlnak minden várakozást. Az idén a Pesti Napló „Modern Magyar Festőművészek“ című albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek előkészítő munkálatai már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja mulni és ingyen fogja megkapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki addig legalább félévet befizetett és egy további fél évi előfizetésre magát kötelezte. A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor. — Félévre 14 kor. — Negyedévre 7 kor. — Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrassy-ut 27.

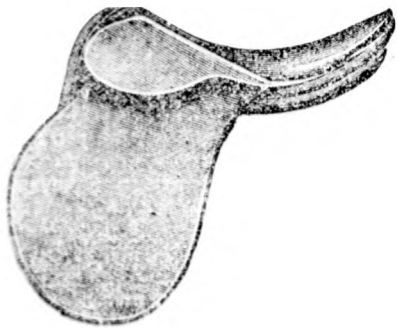
— **Modern tápítal.** Idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen leginkább a Herkules-sört használják ujabban, mert e kitérő malátatápsör különlegesség hatásos hízoló is; gyengédkedőknél, lábbadozóknál kiváló erősítő és e mellett nagyszerű asztali ital. Kapható minden jobb fűszerüzletben, kávéházban és vendéglőben. Nagyban Herkules-serfözde Budapest, VII. Bethlen-ter 3. honnap postán 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvétellel küldenek. Komáromban kapható: Gulyás Zs., Kugler Ferenc, Maitz Rezső és Komárom és Vidéke fogyasztási szövetkezetnél.

— **Érdekes hír a színészvilágból.** Egyik bájos és elragadó szinpadai csillagunkat iszonyuan gyötörte a színészbetegségek legnagyobbik: az irigység. Nagyon irigyelte legnépszerűbb művésztársnőjét, — az autombiljáért. Hiszen a szerencsés vetéltársnő hatalmas kocsiával bejárta nyáron az egész országot, az idény alatt pedig ezen száguld a próbára, előadásokra és az újságok így folyton csak vele foglalkoznak és hirdetik az ő dicsőségét! Azonban nem soká fogja élvezni a primadonna ezen kizárólagos hírnevet, mert a kis diva egy jóval szebb és nagyobb gépkocsit rendelt s nemsokára ép oly büszkén és sugárzó arccal vonul a főváros utcáin végig, mint művésztársnője. De hogyan jutott vágyainak netovábbja birtokába a kis primadonna? Szerencsésjét *Török A. és Társa* Budapest Teréz-körút 46. szám alatt lévő bankházának közönheti, ahol egy osztálysorsjeggyel nagyobb főnyereményt nyert és így módjában áll, hogy egy értékes autombilt vásároljon.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkereset tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hortikola névű Budapest, Váci-utca 16. sz. alá“.

— **Egy munka-család szerencsésje.** Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, a legkevesebb a segítség. Különös hálával emlegetni kell az igazmondást az a szegény munkás-család, mely a szerencsés jávójából a fenyegető szükségben tisztas vagyonhoz jutott. A szorgalmas derek család fő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét veszítve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zár: ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már-már a fenyegető

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. e. közönség szives tudomására adni, hogy a Nádor-utca 163. sz. alatti évek óta 'ennálló jóhírnevű **nyereg és szíjgyártó üzletemet** egyvancsak a **Nádor-utca 163. szám alá** (Komáromi Elő- Takarékszövetkezet és Friderik-féle sütőde mellé

áthelyeztem.

A midőn még megemlítém, hogy üzletem a legmodernebb alapon lett átalakítva és megnagyobbítva, batorodom egyúttal a n. e. közönségnek saját későiménű **lőszerszámaimat** és **polgári** ugyanint **tiszti** előírás szerinti **nyereg szereimet** ajánlani, a melyekből állandóan nagy választék van.

Utazó bőröndök, szép kivitelű vadászszékkek, bőr díszmunkák, ostornyelek, lovaglővesztők, agartesztorok, lovaglóbottok, mindenféle istállószerek, kocsis-, szerszár- és nyeregtisztítók, Kvizda Fluid, Flanel, Vizes Bandázsni st. s min ten fajta boka-, terd- és lábszárvédők, továbbá az összes szakmába vágó cikkek állandó nagy raktára.

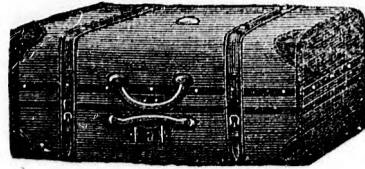
Vidéki levélbeli rendeléseket, ugyanint műdenféle szakmába vágó javítások gyorsan és pontosan eszközöltetek.

Arjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve küldök.

LENHARDT MIHÁLY

szíj- és nyereggyártó

Komárom, Nádor-utca 163. sz.

AZ 'IMPERIAL' gummi sérvkötő az egyetlen, mely szolid ki-

vitelben egyesíti magában az összes sérvkötők előnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkönnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó.

Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — **Kapható a föltalálónál: PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt” kőszertárában.** Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám.

Ugyancz mindennemű óvszerek kitünő minőségben 2, 3, 4, és 5 forintért tucatonként kapható.

Mialatt így beszélt, mereven tekintett maga elé.

Margit kezdetben ijedten összereszt, egész életében sohasem ösmerte meg a szükség szenvedését, úgy, hogy e gondolatától önkéntelenül megrázkódott, ám alig fordította tekintetét atyja dult arczára, azonnal érezte, hogy meg kell őt vigasztalnia. Margit részére úgy se volt tulságosan nagy becsü a gazdagság és fényezés, szíve régen megérezte, hogy ez boldogságának megalapításához nem elegendő.

Nyugodtan, határozottan lépett atyja elé és szívélyesen megölelte.

— Nem vagy te szegény, édes atyám, — kiáltott fel, — „neked megmarad a mi szeretetünk. Oly végtelenül sokat tettél értem, hogy most megkísérlem majd hálám egy részét, leróni. Hagyjon bár el mindenki, vegyenek el tőled mindent, apám, mi megmaradunk neked s nem fogom pihe tetni gyenge kezemet, nem fogom tűrni, hogy szükségét szenvedjél.”

A bankár meglepetve nézett leányára s a mikor annak fénylő szemét látta, ő maga is visszanyerte bátorságának egy részét. Erősen kebléhez szoritotta Margitot. Megigérte neki, hogy szerencsétlenségét férfias nyugodtsággal és higgadtsággal fogja viselni, megfogadta, hogy senki előtt nem fogja elárulni gyengeségét, nem fogja megmutatni, hogy a sors csapása megtörte.

Még solá maradt leányánál és a jövőről beszélt vele, végül nyugodtában tért hálószobájába, amle a mikor másnap a súlyos csapás ére, a mikor meg kellett válnia, hogy izetés képtelen, öruralma mégis csak elhagyta.

Ajtalan vittek dolgozó szobájából lakására. Erős láza esett és napokon át eszréletlenül ő izte az ágyat. Ez szinte jótémény volt számára, mert nem kellett látnia, hogyan zárták be és peccsételék le üz eihelyiségének, sőt lakszobáinak ajtuit is.

Csak betegségének és leánya kérelmének köszönhetőe, hogy azt a szobát, melyben feküdt és meg két szobát, hasznáatra átengedek neki.

Igy nem kellett tapasztalnia a várossban, mint mosolyogtak sokan kárörvendve, mások meg; minő keményen télték el, mert abban a meggyőződésben voltak, hogy bukásának egyedüli oka fényüzése. Csak kevesen tudták, hogy üzlete pangott, a legtöbbben duszardznak tartották s a bekövetkező katasztrófyon meglepte őket.

Csak egy váratlan nem lepett volna meg, de arról féjőalmasabban érintette volna e hű, Margit. Abban a szűk czellában, melyben ült, azonban mi hirt nem halott. Magánosságában sokat gondolt az üzlet menetére és gyakran agyadatok során. Ha tudta volna, hogy Margit atyja betegsége mellett

ül, hogy alig egy órai alvás jut neki napota, ha hallotta volna, mily mély sóhajok törnek ki a fiatal leány melléből, ha látta volna, hogyan zokog, a mikor egyedül van, akkor kétségbeesett volna börtönében.

Ugy látszott ugyan, hogy külső benyomások iránt egészen érzéketlen, nyugodtan, közömbösen ült naphosszat s ha a börtönőr, a ki sajnálta, néha meg is szólította, alig adott neki választ, ám azért bensejében erős küzdelmek háborogtak.

Ekkor Menyhért, néhány nappal a bankár bukása után, azt a jelentést vette, hogy a folyóban egy férfi holttestét találták a halászok.

— Ha, ez Vizzay! Végre, valahára! — kiáltott fel. — Ez az ember borzasztó sok fáradságot okozott nekem. Minden kutatásom kárba veszett, most a véietlen játszva kezemre a keresettet. Haha! Még a rendőrség se nélkülözheti a szerencsét.

Haladéktalanul arra a helyre sietett, a hol a hullát megtalálták. A halászok hálójukkal buzták volt felszínre és a parti pázsitra tették.

Ott feküdt most is. Senkise nyult hozzá, mindenki visszariadt tőle, mert irtózatos állapotban volt. Hogy emberi test hullája, csak a ruházatról és a rémséges módon eltorzított fejről lehetett megismerni. A rothadás és a halak csaknem az egész husát lerágták a csontokról,

KISS

szerencsége

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen, egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket **KISS bankházában.**

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat

600.000 koronát == 1.800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát == 400.000

Összesen 4 sorsjegyre 2.200.000

koronát igen tisztelt vevőimnek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kiillettetnek.

Kísérelje meg szerencsését

KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának

huzása f. é. novemb. 23. és 24. lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy yoldad 1 K. 50 f. | Egy fél . . . 6 K.

Egy negyed 3 „ — „ | Egy egész . . . 12 „

KISS KÁROLY és Tsa

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító-helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u 13.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók:

Komáromban: Kohn Adolf bankbizomány iroda.

Eladó ház.
Rozmaring utca 385. sz.

ujjonnan épült ház

eladó.

Ugyanott 3 szobás lakás,
konyha, kamra, pincze
stb kiadó.

A miniszteri határozattal
hatóságilag engedélyezett.

„ÉRTESÍTŐ” iroda

Budapesten VI. Szondi-u. 28

Eszközöl és közbenjár mindenemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölesön ügyekben. —

Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Eladó ház.

A megyeresi-utcában levő 1039. számú,

több lakásból álló, jókarban evő ház

a hozzá tartozó nagy kerttel

szabadkezből

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a háznál

a tulajdonos.

Jorgó János órák,

gyári raktár; Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékeket ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevásárlás czéljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolesőbb, legjobb etrapász óra nikkeltokban, 3F óra jár. . . frt. 2.30	} és feljebb
8039. sz. val. ezüst pánczél-láncz 11 gr. frt. 2.—	
7558. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű frt. 5.—	
7489. sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cm. magas. . . . . frt. 11.50	
7429. sz. jó ébresztő-óra. . . . . frt. 1.20	

Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75|B gondosan figyelni!

90 Minden órajavítás krajezár!!

2 évi jótállás mellett.

Vidéki javításokat pontosan eszközölk.

KORMOS BÉLA, műórás.

BUDAPEST, VII, István-ut 28.

Tej-termékeket

teavajat, turót, vásárol nagy összeköttetésekkel bíró zsiradék-áru ügynökség.

Szives ajánlatokat kér

A. Schanail, Wien, XVII.

Hauptstrasse 67.

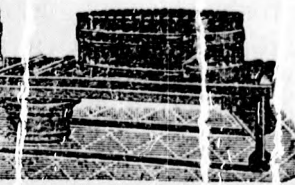
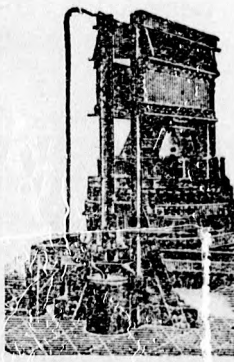
Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytorosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére

Szőlő és gyümölcs zúzó és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók és gyümölcslé készítésére szolgáló bogyoórlók. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphon”a” permetezők, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák permetezésére, a szegecs és tolmács, valamint a vértettü kiirtására; szőlő ekék

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődeje és ekegyára által

== **BÉCS, II. Taborstrasse 71.** ==

Kitüntető 530 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

"Pesti Napló"
új karácsonyi ajándéka.

Modern
Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéku szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékunkunk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album”-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekének.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű díszművek százszegény példányával terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló” új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszművel: a Modern Magyar Festőművészek-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki a modern magyar festők alkotásából, nagyrészt mesteri kivitelei műlapokon és gyönyörű

több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vázonná megírt életrajzát. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusunk könyved előadásában, számos képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvésünket és a magyar könyv-központművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlanul díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető!

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., félévre 7 kor., 1 órára 2 kor 40 fill. — Mutatványszámot szívesen küldünk. Tisztelettel

a „Pesti Napló” kiadóhivatala.

Aki kitünő étvágy fokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge lábbadozó,

Aki ideges álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának ismert és rendkívül tartós.

HERKULES

maláta-tápsör

különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb omege-, fűszer-kereskedésben kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Sörfözde

székhelyi telepén.

Budapest, VII., Bethlen-tér 3. sz.

Telefon 63-67.

Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Kapható Komáromban: Culyás Zs., Kugler Ferencz, Maizt Rezső és a Komárom és Vidéke fogyasztási szövetkezetnél.

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél!

Felülmulhatatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **21 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek: ezek között a **két legnagyobb** nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 4 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezen kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 5.000 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110,000 sorsjegyre ismét **55,000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán megélt a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételével által egy főnyereménnyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellettli számot megtalálja, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12109	Dezso, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2398	Otto, Melánia	21451
Adólar, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	98322	Ödön, Narcisz	55177
Adolf, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszt	2787
Agoston, Amália	69017	Elmer, Flóra	107273	Jeno, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatólia	74306	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagio	34555
Alfred, Apollonia	20232	Erno, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Robert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101801	Ferenc, Gertrud	12111	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambrus, Berta	50901	Frigyos, Gabriella	93989	Kristóf, Klótild	7279	Salamon, Regina	65327
András, Blanka	35266	Gergely, Henriett	51631	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rozsika	17718
Antal, Borbála	2392	Géza, Hermina	38997	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozália	38107
Arnold, Boriska	90372	Hugó, Ilka	46495	Leó, Kunigunda	96822	Simon, Sári	107897
Arpad, Betti	32417	Ignác, Irén	12115	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bella	105317	Ilés, Irma	45273	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Aurél, Brigitta	18223	Iszabella, Izabella	109333	Mánó, Leónia	6270	Tihász, Theodora	2727
Attila, Cecília	52333	István, Janna	27174	Márcus, Lidia	34484	Tivadár, Teréz	34950
Balazs, Cornelia	74397	Izidor, Johanna	53977	Márió, Lina	95297	Tóbiás, Terus	56477
Balint, Dóra	24034			Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valéria	20006
Barnabas, Dorotty	9001			Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecília	38277			Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108855			Miksa, Malvin	48562	Vinco, Vilma	12418
Bernát, Emma	51377			Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65965
Dániel, Ernesztin	101911			Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Eva	10864			Orbán, Mártha	36784		
Dénes, Evelin	92157			Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1,000,000 korona;

továbbá 2 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt.—.75 vagy K 1.50 : 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3.

1/2 eredeti sorsjegy frt 3.— vagy K 6.— ; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6.— vagy K 12.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonban, de legkésőbb

f. é. november hó 14-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

Török A. és Tsa

== Sürgőnyezim: ==
Törökek, Budapest. bankháza, BUDAPESTEN. == Sürgőnyezim: ==
Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

== Főáruházi osztálysorsjáték üzletei: ==

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Muzseum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht-névvel tiszta és ment káros alkattól.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussighan bárkinak, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy „kulcsszappant“)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság a melyet Schicht-szappannal észlelhetünk, légysága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

MAGGI-féle
IZESÍTŐ
leves-és étel-
a kereszt csillaggal
javítja a leves, főzelék stb. ízét.
Készíti Maggi Gyula és Tsa. Bregenz.
Kapható minden fűszer-és
csemege-üzletben.

SZŐLÖVESSZŐ!

A világhírű

„DELAWARE“

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinak.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók.

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző eladás.

Czím:

SZIJGYÁRTÓ és TAKÁTS

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.
Somogy m.

„VERITAS“ Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrassy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előélet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K. 4.30

ÓRIÁSI SZERENCSE GEADICKENÉB!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat **602.000** koronát a 62551 számra,
háromszor a nagy főnyereményt **400.000** koronát a 11119 számra,
400.000 „ „ 28916 „
400.000 „ „ 33464 „

háromszor a **100.000** koronát, továbbá a **70.000**, négyszer **60.000** és igen sok **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és **10.000** koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és **110.000** sorsjegyből áll, **14** millió **459.000** korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom à **600.000**, 1 nyeremény à **400.000**, 1 à **2000.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, 67 à **5000** stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész sorsjegy
1.50	3.—	6.—	12.— korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GEADICKE A. bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utca II. szám.
Sorsjegyek kaphatók; Komáromban Székely Károly fűszerkereskedő, Girch József papirkereskedőnél.